

Motion till riksdagen 2024/25:2357

av **Lars Isacsson m.fl. (S)**

Älvdalsbanan och Västerdalsbanans utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en möjlig upprustning av Älvdalsbanan mellan Mora och Älvdalen och en förlängning av Västerdalsbanan till Särna och vidare till Älvdalen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige befinner sig i ett helt nytt säkerhetspolitiskt läge. Sverige står dessutom inför stora utmaningar då klimatet förändras.

Att försvar och klimatarbete har gemensamma intressen är uppenbart. Att minska utsläpp är att på lång sikt skapa ett säkrare samhälle. Konkret kan det betyda satsningar på järnväg.

I Dalarna finns en av Sverige, ja kanske Europas, viktigaste övningsplatser för militär: Älvdalens skjutfält. Nu vill Försvarsmakten se över om den järnväg, Älvdalsbanan, som fanns tidigare skulle kunna användas för tunga transporter av fordon och materiel. Försvarsmaktens korrekta prioritering av Älvdalsbanan borde ses i ett större sammanhang.

Älvdalsbanan byggdes som Mora-Elfdalens Jernväg (MEJ) och slutade i Älvdalen. Planerna var att bygga ut den till Elverum i Norge, vilket inte skedde. Det sista

persontåget gick 1961. Banan rustades 1982, men godstrafiken från Blyberg till Älvdalen upphörde 1988. Slutsträckan Märback-Älvdalen revs under 1995.

Samtidigt som järnvägen mellan Mora och Älvdalen skalades ned i omfattning skedde samma sak på Särnabanan. Den bana som det gick att resa på Västerdalsbanan via Malung ända till Sälen och vidare till Särna.

Då under 1960-talet tog bilen och lastbilarna över. Men idag står vi inför en helt ny verklighet. NATO, rysk aggression, vänskapsbanden till Norge, vårt strategiska läge som land, vårt behov av ett större och bättre försvar, fler transporter av både god och industri och så vårt skriande behov av att ställa om samhället för att möta klimatförändringarna.

Med det perspektivet är det viktigt att samhället sätter Försvarsmaktens prioritering av Älvdalsbanan i ett större sammanhang. Nu behövs snabbt en utredning som kan se över hur Älvdalsbanan, Särnabanan, Västerdalsbanan och Inlandsbanan återigen kan rustas upp och kopplas samman.

Det skulle för det första öka säkerheten, ge bättre förutsättningar för vårt försvar av landet tillsammans med Norge och NATO och det skulle öka vår militära förmåga.

Det skulle för det andra öka möjligheterna för besöksnäringen genom bättre kollektivtrafik. För den så viktiga besöksnäringen för Dalarna i allmänhet och Sälenfjällen och Idre i synnerhet skulle detta kunna vara nästa stora lyft.

För det tredje är Dalarna ett exportlän och industrilän. Stora mängder gods hanteras. Nyindustrialiseringen ökar behoven på bra transporter på järnväg. En satsning på infrastrukturen för järnväg kommer ge stora positiva effekter på industrin och exporten.

Lars Isacsson (S)

Peter Hultqvist (S)

Marie Olsson (S)